

bruge den Betegnelse, vi alle kende, Forligskamre. Paa Tyft har man ikke den Betegnelse Enighedskamre — de kunde jo ogsaa lige saa godt kaldes Uenighedskamre. Navnet skulde betegne, at der skulde være en Forligsbestræbelse. Jeg vilde nu helst kalde dem „Forligs- og Voldgiftskamre“.

Det er nu min Hovedtanke mod dette Afsnit — og for saa vidt kan det ogsaa siges at præge mine Bemærkninger til første Afsnit — at det tager det saa svævende, om der skal komme noget ud af hele denne Virksomhed, og det baade hvad Tilblivelsen og Afgørelsen angaar. Naar skulle saadanne Enighedskamre eller Forligskamre blive til? De skulle blive til, naar der derom sker en Henvendelse fra begge Parter. Nu ere vi inde paa det Omraade, hvor der er Tale om større almindeligere Kvæstioner, om større Stridigheder mellem Mestre og Svende, navnlig Stridigheder om Pristuranter. Naar begge Parter altsaa der forlange det, saa skal der dannes et Enighedskammer. Saa siges der, at hvis kun den ene Part paa kalder Arbejdsretten som Enighedskammer, saa skal Formanden sætte en eller flere Personer, om hvilke han har erfaret, at de tilhøre den anden Part, i Kundskab herom, og opfordre dem til at foranledige en lignende Henvendelse fra den anden Part, og saa skal man søge at faa Sagen forliget. Men kommer der ikke en saadan Henvendelse, skal han alligevel søge at faa Sagen forliget. Se det er jo en meget svævende Form at faa den Sag til at gaa under. Og man har yderligere holdt det svævende, naar man siden siger, at det er usikkert, hvem der skal være Formand i dette Kammer, det skal maasse være den Formand, som virker i Arbejdsretten, men kunne Parterne blive enige om en anden, saa skal det være ham. — Dette Kammer skal saa søge at forlige Parterne, men blive de ikke enige, skal Kamret affige en Kendelse, og bagefter skulle de delegerede paa Parternes Vegne erklære, om de ville vedstaa den eller ikke? Efter Fristens Udløb skal Kendelsen bekendtgøres tilligemed Erklæringer fra Parterne om, hvorvidt de ville rette sig derefter. — Det hele bliver meget svævende. Det er langt heldigere, om man, som det jo hidtil har kunnet ske, kan sige for det første, at der bestaar en saadan Institution, som er klar i Forvejen, og for det andet, at der er en Pligt for de paagældende til at gaa til den, og for det tredje, at der var bestemt noget om, at de paagældende, før de lagde Sagen i et saadant Kammer's Haand, skulde have bundet sig til at underkaste sig dens Afgørelse. Det er det, vi have haft hidtil

i det praktiske Liv, at naar der kommer saadanne Stridigheder op, der skulle afgøres ved Voldgift, saa lader man Parterne og deres delegerede paa behørig Maade erklære — og det lægger jeg selvfølgelig stor Vægt paa — at de ville underkaste sig Kommissionens Afgørelse. Det er det, jeg synes, vi skulde arbejde hen til, at der til Afgørelsen af den Slags Stridigheder i Forvejen var organiseret en Kommission eller et Kammer, som kunde tage Sagerne op og afgøre dem saaledes, at det var bindende for de Folk, der henvistes dertil. Efter min Mening bliver der noget svævende ved den Maade, hvorpaa Lovforslaget stiller sig ogsaa til denne Side af Sagen.

Jeg skal ogsaa, inden jeg forlader dette Afsnit i Lovforslaget, gøre en lille Notation ved det sidste Stykke af § 17: „Enighedskamrets Forhandlinger ere ikke offentlige; men Parternes delegerede ere berettigede til at overvære dem, indtil Kamret har optaget Sagen til Voldgiftskendelse“. Det er urigtigt. Jeg har selv været med til saadanne Forlig, og der er mange Lejligheder, hvor man kan finde Anledning til at sige, at det maa Voldgiftskommissionen have Lov til at forhandle om, uden at de delegerede ere til Stede. Det kan i høj Grad fremme Sagens Afgørelse, og der maa altsaa være Berettigelse til at foretage en saadan Forhandling, uden at de delegerede skulle være med.

Naar De nu efter denne Kritik af Lovforslaget spørger mig, i hvilken Retning min Tanke gaar, har jeg allerede antydet dette for Dem. Jeg erkender, at skal der komme noget ud af Sagen, saa maa baade Voldgifts- eller Forligskamrene og Arbejdsretterne bygges paa de bestaaende Organisationer. Jeg ved, at der er dem, som mene, at der kan være nogen Fare herved. Det overser jeg heller ikke, men jeg har ikke blot nu i Dag, men allerede før et Par Aar tilbage, været blandt dem, der sagde, at skulde der med Tiden komme noget frem til Ordning af Forholdet mellem Mestre og Svende, Arbejdsgivere og Arbejdere, saa maatte det komme til, at man vedstaae, at de Organisationer, der ere dannede fra Arbejdernes Side, i visse Maader kunne medvirke i Forholdet; jeg ved meget godt, at disse Samfund kunne rumme visse Farer, de ere ogsaa undertiden traadte op paa en Maade, som jeg ikke anser for at være til Lykke for de paagældende Medlemmer; det kan ikke undgaa. Men jeg ønsker at føje til, at jeg ved Siden deraf dog har haft en Forneemelse af, at de, der lede disse Samfund, og hvem der paahviler et stort Ansvar, i den senere Tid have vist